

Strateginen sopimus 2020, vapaa-aikatoimiala

1.1 Kuvaus toiminnasta (kh)

Laissa ja asetuksissa, kaupungin strategiassa ja ohjelmissa ja hallintosäännössä säädetyllä tavalla vapaa-aikatoimiala ja sen lautakunnat edistävät asukkaiden ja asiakkaiden hyvinvointia ja aktiivisuutta sekä kaupungin kilpailukykyä ja kestävästä kehitystä.

Kulttuurilautakunnan tehtäväalueena on kuntien kulttuuritoiminnasta annetussa laissa (166/2019), laissa yleisistä kirjastoista (1490/2016), museolaissa (729/1992, 877/2005), teatteri- ja orkesterilaissa (730/1992, 1066/2007, 342/2014) ja taiteen perusopetuksesta annetussa laissa (633/98) säädetyksi huolehtia kulttuuripalvelujen kehittämisestä ja järjestämisestä sekä edistää ja tukea kaupungissa harjoitettavaa kulttuuritoimintaa. Vapaa-aikatoimialan kaikessa toiminnassa asukkaita tulee kuulla keskeisissä päätöksissä osana kuntalain (410/2015) 22 §:ssä säädettyä kunnan velvollisuutta huolehtia asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista.

Uudistettu laki kuntien kulttuuritoiminnasta tuli voimaan maaliskuun alussa 2019. Sen keskeisenä tavoitteena on edistää kuntien kulttuuritoiminnan toimintaedellytyksiä, sivistyksellisten perusoikeuksien toteutumisesta ja demokratiakehitystä sekä kuntien elinvoimaisuutta muuttuvassa toimintaympäristössä. Lähtökohtana on kulttuuripalveluiden yhdenvertainen saatavuus. Laki ei aseta kunnille uusia tehtäviä tai velvoitteita verrattuna edelliseen. Keskeisimmät muutokset ja lisäykset lakitekstissä ovat; kuntien kulttuuritoiminnan tavoitteet, valtion viranomaisten tehtävät, kunnan asukkaiden osallistuminen, kehittämistehtävä, yhteistyö sekä tiedon tuottaminen ja toiminnan arviointi.

Laki yleisistä kirjastoista (1492/2016) tuli voimaan 2017 ja määrittelee yleisen kirjaston tehtävät seuraavasti: 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta; 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Yleiset kirjastot ovat maksuttomina perus- ja lähipalveluja. Kunta voi järjestää yleisen kirjaston toiminnan itse taikka yhteistyössä toisten kuntien kanssa tai muulla tavoin. Kunnan tulee kuulla asukkaitaan yleisiä kirjastoja koskeissa keskeisissä päätöksissä osana kuntalain (410/2015) 22 §:ssä säädettyä kunnan velvollisuutta huolehtia asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista.

- Vapaa-aikatoimialan kirjastopalvelut koordinoi Vaski-yhteistyötä ja toimii Lounais-Suomen alueellisena kehittämiskirjastona opetus- ja kulttuuriministeriön erillisen rahoituksen voimin.

Museolaissa (729/1992, 877/2005) museotoiminnan tavoitteeksi on määritelty ylläpitää ja vahvistaa väestön ymmärrystä kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee edistää kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä aineellista ja visuaalista kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa.

- Vapaa-aikatoimialan museopalvelut toteuttaa annettua tehtävää lain mukaisesti kokoelmatyön, tutkimuksen, museopedagogiikan sekä näyttely- ja julkaisutoiminnan kautta.

Teatteri- ja orkesterilaissa (730/1992, 1066/2007, 342/2014) toiminnan tavoitteeksi määritellään tuottaa taiteellisista lähtökohdista teatteri- ja orkesteripalveluja ja edistää niiden alueellista saatavuutta sekä saavutettavuutta eri väestöryhmille.

- Turun Kaupunginorkesterin (TFO) päätehtävänä on musiikkikulttuurin vaaliminen, edistäminen ja julkisten konserttien järjestäminen
- Yhtiöksi vuonna 2014 muuttuneen Turun kaupunginteatteri Oy:n tehtävänä on näyttämötaiteen tuottaminen, kehittäminen, edistäminen ja teatteriesitysten tuottaminen. Kulttuurilautakunta on solminut Turun kaupunginteatteri Oy:n kanssa toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen. Sopimuksessa on määritelty yhtiön teatteripalveluiden tavoitteet ja kaupungin osoittaman avustuksen suuruus, jotka vahvistetaan vuosittain.

Liikuntalaki (390/2015) asettaa kunnan tehtäväksi yleisten edellytysten luomisen liikunnalle paikallistasolla. Kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle: 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen; 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta; sekä 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Laissa painotetaan eri toimialojen yhteistyötä sekä paikallisen, kuntien välisen ja alueellisen yhteistyön kehittämistä. Lisäksi kunnan tulee arvioida asukkaitensa liikunta-aktiivisuutta

Valtioneuvosto hyväksyi lokakuussa 2018 eduskunnalle annetun liikuntapoliittisen selonteon. Se kattaa mm. linjaukset liikunnan lisäämisestä elämän eri vaiheissa, liikuntapaikkarakentamisesta, liikunnan kansalaistoiminnasta ja huippu-urheilusta.

Päämääränä on lisätä merkittävästi ihmisten fyysistä aktiivisuutta.

- Vapaa-aikatoimialan liikuntapalvelujen tehtävänä on aktivoida turkulaiset liikkumaan ja parantamaan hyvinvointiaan liikunnan avulla. Liikuntapalvelukeskus tuottaa liikuntaolosuhteita ja -palveluita niin yksittäisille kaupunkilaisille kuin liikuntaa järjestäville yhdistyksillekin. Palvelualue seuraa liikunta-alan kehitystä, pitää yllä tilannekuvaa turkulaisesta liikuntakulttuurista ja kehittää sitä.

Nuorisolain (1285/2016) mukaan nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Nuorisolain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Lisäksi lailla tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä ja se pyrkii parantamaan nuorten kasvu- ja elinoloja sekä nuorten oikeuksien toteuttamista. Lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat, ympäristön ja elämän kunnioittaminen sekä monialainen yhteistyö. Kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Kunnan tulee em. tehtävää hoitaessaan olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisolan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. Suunnittelua ja toimeenpanon kehittämistä varten kunnassa on oltava ohjaus- ja palveluverkosto tai muu vastaava yhteistyöryhmä, jonka kohderyhmänä ovat kaikki kunnassa asuvat nuoret. Lisäksi nuorisolautakunnan tehtäväalueena on toteuttaa lastensuojelulain (417/2007) 3 a §:ssä tarkoitettua tukea ja erityistä tukea.

Kunnan tulee tarjota ja järjestää lapsille ja nuorille mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa paikallista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn ja heitä tulee kuulla edellä mainituissa tai heitä koskevissa asioissa.

- Vapaa-aikatoimialan nuorisopalvelut tukee nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.
-

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät (kh)

Taustaa

Vapaa-aikatoimialan keskeisiä tavoitteita ovat palvelujen saavutettavuuden parantaminen, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, eriarvoisuuden vähentäminen sekä tiedolla johtaminen.

Valtioneuvoston selonteossa kulttuurin tulevaisuudesta "Kulttuuri vuonna 2035" ja uudistetussa laissa kuntien kulttuuritoiminnasta (2019) nostetaan keskeisimmiksi mahdollisuuksiksi kestävä kulttuuri, kulttuurinen moninaisuus ja luovuus. Tärkeiksi toiminnan alueiksi kuvataan taide-, kulttuuriperintö - ja kirjastopolitiikka. Tutkimuksen "Nuoret luukulla" (2015) mukaan suomalainen palvelujärjestelmä ei vastaa hankalimmassa asemassa olevien nuorten tarpeisiin. Nuorten alentunut toimintakyky ja passiivinen elämänsenne ovat yhteydessä heikkoihin elämäntaitoihin. Valtioneuvoston liikuntapoliittisen selonteossa (2018) linjataan liikunnan lisäämisestä elämän eri vaiheissa, liikuntapaikkarakentamisesta, liikunnan kansalaistoiminnasta ja huippu-urheilusta, päämääränä lisääntynyt fyysinen aktiivisuus.

Sipilän hallituksen maakunta- ja soteuudistuksen kariuduttua keväällä 2019 jää nähtäväksi miten tulevassa hallitusohjelmassa kuntien ja maakuntien tehtäviä kehitetään ja organisoidaan. Tästä syystä vuoden 2018-2019 strategisessa sopimuksessa keskeisenä toimintaympäristön muutostekijänä ollutta sote- ja maakuntauudistusta ei ole mukana vuoden 2020 sopimuksessa.

Eriarvoistuminen (asuinalueet ja väestöryhmät)

Kaupungistumista Turussa, Helsingissä ja Tampereella selvittäneen Urmi -hankkeen raportin mukaan tulotason mukainen ja etninen eriytyminen on voimistunut Turussa ja Turun seudulla. (Sosiaalinen kestävyys, THL raportti 2/2018).

Alueelliset kehitysnäkymät -katsauksessa (ELY-keskus ja keskeiset aluekehittäjät) syksyllä 2017 ennakoidaan, että positiiviseen suuntaan kääntynyt talouskehitys jatkuu. Myös työttömyys laskee ja työpaikkoja avautuu aiempaa enemmän. Haasteena Turun seudulla on maahanmuuttajien ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden verrattain laaja työttömyys. Työllisyystilanteen vahva paraneminen Turun seudulla keskustelu osaavan työvoiman saatavuudesta jatkuu.

Turussa alimpaan tuloluokkaan kuuluvien osuus oli isoista kaupungeista suurin (15,1%/ 2016). Pienituloisiin kotitalouksiin kuuluvien alle 18 - vuotiaiden henkilöiden (=lasten) osuus kaikista alueella asuvista alle 18-vuotiaista on korkeampi kuin muissa isoissa kaupungeissa (Sotkanet 2016). Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus on myös Turussa suurempi kuin keskimäärin Suomessa (ATH 2014).

Liikkumattomuus

Vähäinen fyysinen aktiivisuus, liikkumattomuus, aiheuttaa lisäkustannuksia terveydenhuollon suorissa kustannuksissa sekä tuottavuuskustannuksissa menetettyjen työpanosten osalta. Lisäksi aiheutuu ikääntyneiden koti- ja laitoshoidon ja syrjäytymisen kustannuksia sekä sosiaalietuuksien lisäkus-

tannuksia. Liikkumattomuuden vuosittaiset yhteiskunnalliset kustannukset ovat useita miljardeja euroja ja kustannukset kasvavat vuosittain suomalaisen väestön ikääntymisen ja sairastavuuden kasvun takia (Liikkumattomuuden kustannukset, UKK -instituutti, VNK, raportti huhtikuu 2018).

Eniten yksinäisyyttä kokevat 18 -29 -vuotiaat, passiiviset liikkujat ja satunnaisesti liikkuvat. Elämänlaatunsa huonoimmiksi arvioivat passiiviset liikkujat, silloin tällöin yhteisöjen toimintaan osallistuvat ja 50 -64 - vuotiaat. (FCG/Kapa 2018). Lihavien aikuisten osuus (kehon painoindeksi vähintään 30 kg/m², %) nousi Turussa vuonna 2014 yli valtakunnallisen keskiarvon.

Tiedolla johtaminen

Palvelujen ja toiminnan kehittämisessä tiedolla johtamisella on keskeinen rooli. Kaupungin kolmesta kärkihankkeesta erityisesti Smart and Wise Turku tukee tiedolla johtamisen kehittämistä. Sillä tuetaan osaltaan kaupunginvaltuuston hyväksymää nuorten syrjäytymisen ehkäisyn ja sosiaalisesti kestävä kaupunkirakenteen edistämisen toimenpideohjelmaa sekä hyvinvoinnin ohjausryhmän kaikille toimialoille yhteisiä painopisteitä (nuorisotyöttömyyden väheneminen ja pitkäaikaisyöttömien aktivointi, yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden torjuminen, terveet elämäntavat ja vanhemmuuden tuki).

Muut kärkihankkeet eli Keskustan kehittäminen ja Turun tiedepuisto vahvistavat sekä kaupunkirakennetta että palveluja.

Palvelujen tarvetta kuvaavat tunnusluvut	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Yhteiset									
Asukasluku	183 824	185 908	187 604	189 396	191 213	193 060	194 938	196 810	200 803
0 - 9 -vuotiaiden määrä	16 356	16 730	16 782	16 734	16 662	16 574	16 535	16 587	16 670
10 - 18 -vuotiaiden määrä	13 794	13 761	13 727	13 814	13 920	14 054	14 345	14 550	14 763
19 - 28 -vuotiaiden määrä	35 384	35 939	36 757	35 787	37 762	38 340	38 748	38 999	39 227
29-64 -vuotiaiden määrä	81 818	82 117	82 337	82 659	83 587	84 254	85 126	85 958	87 063
yli 65 vuotiaat	36 472	37 361	38 001	38 851	39 723	40 264	40 707	41 347	41 910
Alueiden eriarvoistuminen: Muunkielisten osuus suurin/pienin (pienalue) (yli 100 asukkaan pienalueet)	Varissuo 42,3 %/ Kurjenmäki läntinen 0 %	Varissuo 43,9 %/ Maanpää 0 %	Varissuo 46,2 %/ Maanpää 0 %	Varissuo 48,4 %/ Maanpää 0 %	Varissuo 50,0% Maanpää 0%				
Alueiden eriarvoistuminen: Työttömät suurin/pienin (pienalue) (Pienalueet, joissa työvoiman määrä yli 100)	Varissuo 34,7 % / Papinsaari 4,9 %	Lopulliset tiedot saa- daan syksyl- lä 2017	Pansio It. 36,6 %* / Toijainen 4,0* % *=ennakkoti eto	Varissuo 29,0 %* / Ispoinen 3,5* % *=ennakkoti eto	Varissuo 29,0% / Moisio- Kanervämä- ki 7,1% (31.12.2017)				
Kulttuuri									
Kulttuurin harrastamisen aktiivisuus 18 -79 v. Aktiivisten osuus %, FCG/Kapa		16,2 %	17 %	14 %	22,2%				
Liikunta									
Liikunnan harrastamisen aktiivisuus, 18 - 79 v. Aktiivisten osuus % FCG/Kapa	40 %	44 %	41 %	49 %	53%				
Nuoriso									
Alle 25 -vuotiaiden työttömien määrä	2095 (1/2015)	2013 (1/2016)	1873 (1/2017)	1522 (1/2018)	1305 (2/2019)				

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet (kv)

Turun kaupunkistrategiaa tukee kaksi strategista ohjelmaa. Hyvinvointi ja aktiivisuus -ohjelman pääteemat ovat: 1) Terve ja hyvinvoiva turkulainen, 2) Osaava ja oppiva turkulainen ja 3) Aktiivinen turkulainen. Kilpailukyky ja kestävä kasvu -ohjelman pääteemat ovat : 1) Yrittävä ja osaava kaupunki, 2) Vaukuttava ja uudistuva kaupunki sekä 3) Rakentuva kaupunki ja ympäristö. Vapaa-aikatoimiala toteuttaa molempia ohjelmia.

Vapaa-aikatoimiala toteuttaa Turku 2029 kaupunkistrategiasta erityisesti seuraavia kohtia: Turku on eurooppalainen kulttuurikaupunki, joka tunnetaan myös vahvana urheilu- ja tapahtumakaupunkina. Keskeisenä tavoitteena on kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja aktiivisuuden sekä elinkeinoelämän kilpailukykyyn edistäminen kestäväällä tavalla. Järjestämme palvelut nykyaikaisen monituottajamallin mukaan asiakaslähtöisesti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti sekä hyvässä kumppanuudessa yritysten ja järjestöjen kanssa. Hyvinvoinnille keskeistä on aktiivinen elämäntapa, johon kannustamme turkulaisia. Etsimme ja kokeilemme toimintamalleja, joilla kavennetaan hyvinvointieroja ja ehkäistään syrjäytymistä.

Toimialan lautakunnat ja palvelualueet toteuttavat erityisesti Aktiivinen turkulainen -teeman linjauksia:

- Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle

- Toteutetaan palveluja yhteistyöllä kansalais- ja järjestötoiminnan kanssa
- Aktiivista elämäntapaa edistävät palvelut kohdennetaan hyödyntämällä paremmin asukas- ja asiakastietoa
- Vahvistetaan aluenäkökulmaa asuinalueiden ominaispiirteitä hyödyntämällä
- Osallisuutta lisätään ottamalla se osaksi suunnittelua, toteuttamista ja päätöksentekoa
- Turun asemaa eurooppalaisena kulttuurikaupunkina ja kaupunkikulttuurin edelläkävijänä vahvistetaan kehittämällä uudenlaisia kulttuuriin osallistumisen muotoja
- Hyvän elämän Turku luodaan ottamalla aktiivisuus elämäntavaksi.

Vapaa-aikatoimiala

Perustehtävä: Tarjoamme turkulaisten arkeen ja juhlaan iloa, elämyksiä, liikettä, tietoa ja taitoa.

Tahtotila: Hyvän elämän Turku.

Painopisteet:

- Yhdenvertaisuuden edistäminen ja eriarvoisuuden kaventaminen,
- Osallisuuden, aktiivisuuden ja monialaisen yhteistyön edistäminen sekä
- Vahvistuva kumppanuus kolmannen sektorin kanssa.

Edellä kuvattuja linjauksia ja painopisteitä toteutetaan yhteisissä, strategisissa tavoitteissa, jotka kaikki kolme lautakuntaa ovat hyväksyneet:

- Aktiivisuus mahdollisimman monen turkulaisen elämäntavaksi,

- Kumppanuuksia kehittämällä ja laajentamalla tuotetaan monimuotoisia palveluja kustannustehokkaasti
- Mahdollistetaan digitaalisuuden kautta monikanavaiset ja vuorovaikutteiset palvelut sekä
- Edistetään asukkaiden kansalaistaitoja.

Kulttuurilautakunta

Painopisteet:

- Eriarvoistumisen poistaminen - kaikkien yhteinen Turku,
- Sisäisen ja ulkoisen yhteistyön vahvistaminen, Vetovoimainen Kulttuuri -Turku sekä
- Digitaaliset palvelut - moderni ja historiallinen Turku.

Toimintaperiaatteina ovat kriittinen ja rohkea oman toiminnan tarkastelu sekä työntekijöiden hyvinvointi.

Liikuntalautakunta

Painopisteet:

- Liikkuvat lapset ja nuoret - Kaikki lapset ja nuoret omaksuvat liikunnallisen elämäntavan,
- Aktivoiva ympäristö ja olosuhteet luovat edellytykset liikunnalliseen elämään,
- Liikunta innostavana kumppanina elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämässä sekä
- Liikunta- ja urheiluseurojen ja liikuntaa järjestävien yhdistysten kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen turkulaisten liikumisen lisäämiseksi.

Nuorisolautakunta

Painopisteet:

- Yhdenvertaisuuden edistäminen ja eriarvoistumisen vähentäminen,
- Digitalisaation ymmärtäminen osana nuorten elämää,
- Kestävän hyvinvoinnin edistäminen,
- Osallisuus ja usko omiin vaikutusmahdollisuuksiin ja aktiivinen kansalaisuus sekä
- Avarakatseinen kansainvälisyys ja moninaisuuden arvostaminen sekä vaaliminen.

Toimintaperiaatteina ovat innovatiivisuus, vuoropuhelu ja monialainen yhteistyö.

Kaupungin omat kulttuuripalvelut mahdollistavat kulttuurin perustarjonnan, jota vapaa kenttä täydentää. Matalan kynnyksen kulttuuripalvelujen lisäksi tarvitaan vetovoimaisia huipputuotantoja, jotka kasvattavat kaupungin matkailullista kiinnostavuutta ja kilpailukykyä. Liikuntapalvelut toteutetaan paikallisella ja alueellisella yhteistyöllä, luomalla terveyttä edistävän liikunnan mahdollisuuksia, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja ja järjestämällä liikuntaa erityisesti passiivisille ja erityisryhmille. Lapsille ja nuorisolle tarjotaan mahdollisuuksia osallistua tasavertaisesti kulttuuri-, liikunta ja vapaa-ajan toimintaan sekä nuorisopalveluihin ja palveluiden suunnitteluun. Ennaltaehkäisevät palvelut ja virikkeellinen toiminta ylläpitävät lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä.

Vapaa-aikatoimiala on sitoutunut kaupunkitasoihin kehittämiskokonaisuuksiin, kuten lapsiystävällisyyteen, kotouttamiseen ja ilmastopolitiikkaan sekä vähähiilisyyteen

- Turku on UNICEFin lapsiystävällinen kunta
  - Turku on maailmanlaajuisesti ilmastopolitiikan edelläkävijä. Kestävän ilmaston ja energian toimintasuunnitelma (kv 11.6.2018 § 142) ohjaa kaupunkia ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja varautumiseen. Vapaa-aikatoimiala toteuttaa ilmastosuunnitelman tavoitteita ja luo valmiuksia kestävään elämäntapaan ja vähähiiliseen talouteen.
-

2.1 Määrärahat ja investoinnit (kv)

1.000 €						
Kulttuurilautakunta	TOT 2018	TAM 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	4 643	4 060	4 016	4 309	4 509	4 530
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	39 237	40 809	41 060	41 575	42 455	43 123
Toimintakate	-34 595	-36 749	-37 044	-37 267	-37 946	-38 593
Muutos-%		6,2 %	0,8 %	0,6 %	1,8 %	1,7 %

1.000 €						
Kulttuurilautakunta	TOT 2018	TAM 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
Investointimenot	261	940	0	0	0	0
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	0	540	540	540	540
NETTO	-261	-940	540	540	540	540
Muutos-%		259,7 %	-157,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

1.000 €							
Liikuntalautakunta	TOT 2018	TAM 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023	
Toimintatulot	4 421	4 045	4 045	4 184	4 284	4 284	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	
Toimintamenot	24 815	24 982	25 428	25 733	26 349	26 349	
Toimintakate	-20 394	-20 937	-21 383	-21 549	-22 065	-22 065	
Muutos-%		2,7 %	2,1 %	0,8 %	2,4 %	0,0 %	

1.000 €							
Liikuntalautakunta	TOT 2018	TAM 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023	
Investointimenot	187	200	0	0	0	0	
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	0	200	200	200	200	
NETTO	-187	-200	200	200	200	200	
Muutos-%		6,7 %	-200,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	

1.000 €						
Nuorisolautakunta	TOT 2018	TAM 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintatulot	818	905	905	935	957	957
Valmistus omaan kaytoon	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	8 574	9 120	9 366	9 486	9 713	9 713
Toimintakate	-7 757	-8 215	-8 461	-8 551	-8 756	-8 756
Muutos-%		5,9 %	3,0 %	1,1 %	2,4 %	0,0 %

1.000 €						
Nuorisolautakunta	TOT 2018	TAM 2019	TAE 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
Investointimenot	48	120	0	0	0	0
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	0	120	120	120	120
NETTO	-48	-120	120	120	120	120
Muutos-%		152,0 %	-200,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

2.2 Määrärahat palvelualueittain (kh)

1.000 €			
Palvelu- tai tulosalue	Toimitatulot	Toimintamenot	Toimintakate
Vapaa-aikatoimialan hallinto	0	12 418	-12 418
Projektit	0	58	-58
Kaupunginteatteri (nettoyksikkö)	0	0	0
Kaupunginork. ja kons.talo (nettoyks.)	862	5 819	-4 957
Turun kaupunginkirjasto	753	11 673	-10 920
Museokeskus (nettoyksikkö)	2 445	10 841	-8 396

3.1 Työvoiman käyttö (kv)

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	ENNUSTE	TS 2021	TS 2022	TS 2023
Henkilötyövuodet (htv)	603,7	618,5	618,5		618,5	618,5	
Palkat ja palkkiot		21 472 520	21 958 332		22 210 105	22 743 147	23 020 534
Kulttuurilautakunta (htv)	398,3	407	407		407	407	
Kulttuurilautakunta (palkat ja palkkiot)		14 178 257	14 336 800		14 670 521	15 022 613	15 300 000
Liikuntalautakunta (htv)	101	102	102		102	102	
Liikuntalautakunta (palkat ja palkkiot)		3 492 434	3 902 703		3 612 172	3 698 864	3 698 864
Nuorisolautakunta (htv)	104,4	109,5	109,5		109,5	109,5	
Nuorisolautakunta (palkat ja palkkiot)		3 801 829	3 718 829		3 927 412	4 021 670	4 021 670

Lisätietoja:

TA 2019 nuorisopalveluiden htv-kasvu johtuu Syvälahden monitoimitalon nuorisotyöntekijöistä (2 htv), kirjastopalveluiden erikoiskirjastovirkailijasta (1 htv) ja liikuntapalveluiden organisaatiouudistukseen kytkeytyvästä liikuntapalvelupäälliköstä (1 htv).

TA 2020 htv pysyy ennallaan, mutta hallinnon verkkosuunnittelija on siirtynyt konsernihallintoon -1 htv ja kirjastopalveluihin esitetään alueellisen kehittämistehtävän toteutukseen + 1 htv.

				uudenlaisia kulttuurin osallistumisen muotoja			
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	ENNUSTE	TS 2021	TS 2022	TS 2023
Sopimuksen tehneiden (kulttuuriavustukset) kävijämäärä	777 780	601 000	601 000		601 000	601 000	601 000
Avustuksia saaneiden urheiluseurojen harrastajamäärä	69 506	60 000	60 000		60 000	60 000	60 000
Avustuksia saaneiden nuorisoyhdistysten ja nuorten toimintaryhmien määrä	78	105	110		115	115	115
Tavoitteen kuvaus: Palveluissa tarkastellaan tuottamistapoja kaupungin ja kolmannen sektorin yhteistyönä sekä tuotetaan niitä enenevästi kumppanuudella. Yhteistyötä tehdään kaupungin toimijoiden varmistamana niin, että kansalais- ja järjestötoiminta on vahvasti mukana ja vastuussa. Tuotetaan toimialat ja muut toimijat ylittäviä palvelupolkuja. Sekä kaupungin omassa toiminnassa että vapaalla kentällä toteutetaan uudenlaisia kulttuuritoiminnan muotoja ja kaupunkikulttuuritapahtumia.							

Tavoite 3: Mahdollistetaan digitaalisuuden kautta monikanavaiset ja vuorovaikuttiset palvelut	Strateginen teema: Vaikuttava ja uudistuva Turku Strateginen linjaus: 3.2.3 Digitaalisia palveluja kehitetään laajalla ja avoimella yhteistyöllä			Muut toteutettavat linjaukset: 2.3.3 Aktiivista elämäntapaa edistävät palvelut kohdennetaan hyödyntämällä paremmin asiakas- ja asukastietoa 2.3.6 Turun asemaa eurooppalaisena kulttuurikaupunkina ja kaupunkikulttuurin edelläkävijänä vahvistetaan kehittämällä uudenlaisia kulttuurin osallistumisen muotoja			
	TP 2018	TA 2019	TS 2020		TS 2021	TS 2020	TS 2023
Verkkokirjastokäynnit	0,9 milj.	1,1 milj.	1,1 milj.		1,1 milj.	1,1 milj.	1,1 milj.
Kirjaston e-aineistojen käyttökerrat	100 107	105 000	115 000		127 000	140 000	140 000
Museon Digitaalisesti saavutettavien objektien määrän lisäys /vuosi	8 363	+ 4 500	+ 4 500		+ 4 500	+ 4 500	+ 4 500
Some-ajokorttikoulutuksen käyneiden suhteellinen osuus (%) henkilökunnasta (koulutuskokonaisuus rakennetaan 2018 ja täysimittaisena käynnissä 2019)	0 %	30 %	70 %		100 %	100 %	100 %
Tavoitteen kuvaus: Kaupungin palvelukanavia kehitetään ja palveluja digitalisoidaan laajamittaisesti parhaita käytäntöjä ja valtakunnallista yhteistyötä hyödyntäen. Digitaalisuutta hyödynnetään uudenlaisissa kulttuuriin osallistumisessa. Digitaalisia palveluja kehitettäessä sekä tietojen avoimuutta ja yhteiskäyttöä lisättäessä tietoturvan eri näkökulmat otetaan huomioon.							

Tavoite 4: Edistetään asukkaiden kansalais-taitoja	Strateginen teema: Aktiivinen turkulainen Strateginen linjaus: 2.3.1 Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle			Muut toteutettavat linjaukset: 2.3.5 Osallisuutta lisätään ottamalla se osaksi suunnittelua, toteuttamista ja päätöksentekoa 2.3.6 Turun asemaa eurooppalaisena kulttuurikaupunkina ja kaupunkikulttuurin edelläkävijänä vahvistetaan kehittämällä uudenlaisia kulttuurin osallistumisen muotoja			
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	ENNUSTE	TS 2021	TP 2022	TS 2023
Kävijät orkesterin lastentapahtumissa, maahanmuuttajatapahtumissa ja yleisökasvatustapahtumissa yhteensä	20 660	15 000	15 000		15 000	15 000	
Museon neuvontapalvelujen käyttötapahtumat	7 099	5 000	5 000		5 000	5 000	
Kirjaston käyttäjäkoulutuksen osanottajamäärä	11 623	12 500	12 500		12 500	12 500	12 500
Ohjatut nuoret (9-18 -vuotiaat nuoriso- ja kausikorttilaiset ja harrastekursseille osallistuneet sekä 15 - 29 -vuotiaat Fendarissa, Starttipajassa ja seinättömässä pajatoiminnassa sekä etsivässä nuorisotyössä olleet)	Tekemällä oppiminen: 6 547 Ohjaus ja tuki: 1 961	Tekemällä oppiminen: 2100 Ohjaus ja tuki: 1185 (kokeilu päätty- nyt)	Tekemällä oppiminen: 2100 Ohjaus ja tuki: 1190		Tekemällä oppiminen: 2100 Ohjaus ja tuki: 1200	Tekemällä oppiminen: 2100 Ohjaus ja tuki: 1200	
Tavoitteen kuvaus: Aktiivisuuden lisäämisessä olennaisia osatekijöitä ovat omatoimisuuden ja itsepalvelun mahdollistaminen ja palveluohjauksen kohdistaminen passiivisiin asukkaisiin. Osallisuus on hyvinvoinnin tärkeä osatekijä, jonka tulee näkyä asukkaille konkreettisenä tekemisen mahdollisuutena erityisesti asukkaiden omilla asuinalueilla. Korostetaan luovuutta ja innovatiivisuutta kaupungin toiminnassa ja palvelutuotannossa sekä tuodaan kulttuuria eri muodoissaan asukkaiden arkeen ja vapaa-aikaan.							

4.2 Strategiset hankkeet ja projektit 2020

Hanke	Hyötytavoite	Tuotostavoite	Ensisijainen strategia-kytkös	Lisätietoja
Aktiivisuuden edistäminen	Toimialan kaikkien palvelualueiden yhteistyöllä luodaan uusia keinoja passiivisten tavoittamiseen. Tunnistetaan vapaa-ajallaan passiivisia kohderyhmiä sekä heidän haasteitaan ja tarpeitaan. Niihin vastataan aktiivisuutta edistävillä kehittämisprojekteilla, joiden seurauksena kaupunkilaisten aktiivisuus lisääntyy.	Aktivointia edistäviä projekteja valmistellaan ja toteutetaan hallinnon ja palvelualueiden yhteistyönä. Projektien tuotoksena syntyy aktiivisuutta edistäviä palveluja ja toimintatapoja huomioiden myös kohderyhmät ja asuinalueet.	2.3.7 Hyvän elämän Turku luodaan ottamalla aktiivisuus elämäntavaksi	Toteuttaa toimialan strategista tavoitetta. Operatiivisten sopimusten projektit 2020: Kultk: Lähikirjastojen toimintakonseptin kehittäminen, Kultk: Omakirjasto 2, Liikk: Liikuntaneuvonnan palveluketjut, Liikk: Voimaa vanhuuteen tutuksi ja tavaksi, Liikk: Aktivoiva ympäristö ja olosuhteet, Hall: Aktiivisuuden edistäminen kokeiluilla ja projekteilla
Digitaalisten medioiden hyödyntäminen	Digitaalisuuden kautta mahdollistuvat monikanavaiset palvelut, saavutettavuuden parantaminen, käyttäjälähtöinen suunnittelu ja datan kerääminen. Palvelujen yksilöllistämisen ja kohderyhmäfokusoinnin kautta voidaan palveluille paremmin tavoitella pitkäkestoisia vaikutuksia.	Uudet digitaaliset kanavat tarjoavat myös mahdollisuuksia uusien asiakkaiden tavoittamiseen; mennään sinne, missä asiakkaat ovat. Palvelujen yksilöllistäminen ja kohderyhmäfokusointi.	3.2.3 Digitaalisia palveluja kehitetään laajalla ja avoimella yhteistyöllä	Toteuttaa toimialan strategista tavoitetta. Operatiivisten sopimusten projektit 2020: Nlk: Some-aidot, Kultk: KOHA-kirjastojärjestelmän uudistaminen, Kultk: TFOVirtual, Kultk: Uuden kokoelmahallintajärjestelmän käyttöönotto, Liikk: Asiakastietojen keruu, Hall: Harrastuskalenterin kehittäminen, Hall: Palvelujen digitaalisuutta parantavien projektien yhteistyötä lisätään.

Kansalais- taidot ja saavutet- tavuus	Vapaa-aikatoimialan jokaisella palvelualueella on oma selkeä osaamisenalueensa ja vastuunsa kansalaistaitojen edistämässä. Yhteiskunnalle on kannattavaa, että kaupunkilaisten kansalaistaidot ja elämänhallintataidot ovat hyvällä tasolla. Tämä heijastuu koettuun hyvinvointiin ja yhdenvertaisuuteen, ja toteuttaa tavoitetta paremman elämän Turusta.	Vapaa-aikatoimialan tulee saavutettavasti tarjota kaupunkilaisille mahdollisuuksia osallistua palveluihin sekä edistää heidän kansalaistaitojaan. kunkin palvelualueen osaamisen mukaisesti.	2.3.1 Tuetaan aktiivista elämän-tapaa luomalla edellytyksiä omatoimille aktiivisuudelle	Toteuttaa toimialan strategista tavoitetta. Operatiivisten sopimusten projektit 2020: Kultlk: Kirjasto on kirjaneuvola, Kultlk: Lukemattomat mahdollisuudet, Kultlk: Pääkirjaston toiminnallisuuden parantaminen, Hall: Omatoimisuutta ja osallisuutta edistäviä yhteisiä projekteja työstetään.
Kumppanuudet	Kumppanuuksien kautta mahdollistetaan kaupunkilaisille parempaa palvelua, kattavampia palvelupaketteja ja ajassa kiinni olevia sisältöjä. Kumppanuuksien kehittäminen parantaa resurssien käyttöä. Jaetun asiantuntijuuden ja moniammatillisen yhteistyön kautta myös oman henkilökunnan osaaminen kasvaa. Tavoitteena monialainen osaaminen ja monipuolinen palvelutuotanto sekä uudistuva avustustoiminta.	Vähenevien resurssien ja yhä monialaisempaan osaamiseen liittyvien vaatimusten kasvaessa vapaa-aikatoimialan palvelualueiden tulee panostaa kumppanuuksien kehittämiseen. Kumppanuuksien kautta saatavien uusien oivalluksien ja niiden pohjalta syntyvän paremman palvelun tavoitteena on kaupunkilaisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisääminen.	2.3.2 Toteutetaan palveluja yhteistyöllä kansalais- ja järjestötoiminnan kanssa	Toteuttaa toimialan strategista tavoitetta. Operatiivisten sopimusten projektit 2020: Nlk: Harrastelukkari, Kultlk / Nlk: Monitoimitalojen yhteistoiminnan kehittäminen, Liiklk: Kaikkia liikuttava Turku, Liiklk: Liikunta- ja urheilutapahtumat -toimintamallin suunnittelu, Liiklk: Lasten liikunnan laatutekijöiden edistäminen seuroissa, Hall: Hallintopalvelut koordinoi ja tukee toimialan yhteistyötä ja kumppanuuksia kehittäviä yhteisiä projekteja
Muut	2.3.6 Turun asemaa eurooppalaisena kulttuurikaupunkina ja kaupunkikulttuurin edelläkävijänä vahvistetaan kehittämällä			Kultlk: Historian museo

5.1 Henkilöstön hyvinvointi (kh)

Henkilöstö-ohjelman painopistealue	Kaupungin tavoite 2018-2021	Keinot	Mittari	Tavoiteluku (Toimiala)	Toimialan toimenpiteet tavoitteen edistämiseksi
Työ lisää hyvinvointia	1. Työyhteisötaidot tukevat tavoitteiden saavuttamista	1.A. Kehitetään työyhteisötaitoja ja johtamista: - hyödyntämällä koulutusta - antamalla tukea - luottamalla omiin alaisiin	Työyhteisötaidot - Auttaminen ja huomaavaisuus * - Ajan tasalla pito ja tiedon jakaminen ** Työyhteisö - Työpaikan ilmapiiri * - Arvostus työhöni ** - Luottamus työkavereihin ** Työyhteisön tuki esimiestyölle * / **	>= edellinen vuosi (3,45) >= edellinen vuosi (3,57) >= edellinen vuosi (3,54)	Järjestetään esimiehille ja työyhteisöille koulutusta. Käydään läpi työyhteisön pelisääntöjä ja tarvittaessa luodaan ne. Pidetään säännöllisesti työpaikkakokouksia ja edistetään samalla tiedonkulkua.
	2. Työ on turvallista ja terveellistä - henkisesti ja fyysisesti	2.A. Työkyvyn hallinta 2.B. Vaarojen ja haittojen arviointi / riskien arviointi 2.C. Kunta 10 - tuloksien pohjalta tehdyt kehittämissuunnitelmat koskien työpaineita 2.D. Asiakasväkivallan kokemus	Henkilömäärä, jolla ei poissaoloja terveydellisistä syistä (vakituiset) Kuinka monta vaarat ja haitat -arvioita / riskiarviota tallennettu Työpaineiden ja hallinnan suhde - Työpaineita paljon, hallintaa vähän * - Työmäärän lisääntyminen ** Asiakasväkivallan kokemus - Henkinen väkivalta * / ** - Fyysinen väkivalta tai sen uhka * / **	Henkilöiden osuus lisäänty (168 (28,7%)) Vähintään 25% toimialan perusyksiköistä/v (60%) < edellinen vuosi (14,40%) < edellinen vuosi (19,10%) (0,50%)	Työkyvyn hallintamalli on aktiivisessa käytössä. Järjestetään työkykyä edistävää koulutusta.

	3. Perustehtävä on mielekäs ja merkityksellinen	3.A. Annamme selkeän suunnan ja tavoitteet	Kokemus työn mielekkyydestä ja merkityksellisyydestä - Koen työni mielekkääksi * / ** - Koen tekeväni merkityksellistä työtä * / **	>= edellinen vuosi (4,73) Kyllä -vastauksia 75% (85,80%)	Pidetään säännöllisesti työpaikkakokouksia. Seurataan sovittujen toimintatapojen ja tavoitteiden toteutumista systemaattisesti.
Rakentava ja hallittu muutos - muutos on mahdollisuus!	4. Osaamisen turvaaminen muutoksessa	4.A. Osaamisprofiilien ajan tasalla pitäminen 4.B. Osaamisen johtamisen vuosikellon toteuttaminen	Yhteisten osaamisten osaamistaso (ka) suhteessa tehtävän osaamisvaatimukseen Johtamisosaamisten osaamistaso (ka) suhteessa tehtävän osaamisvaatimukseen Henkilöstökoulutuksiin osallistuneiden määrä (% -osuus, HTV-työvoima) Henkilöstökoulutuksen riittävyys - Keskiarvo osallistuneiden henkilöiden koulutuspäivien määrästä /hlö (koulutussuunnitelmaraportointi) - Kokemus täydennyskoulutuksen riittävydestä * / **	>= tehtävän osaamisvaatimukset (2,51/1,69) >= tehtävän osaamisvaatimukset (2,93/2,28) >= edellinen vuosi (55,40%) >= edellinen vuosi min. 3 päivää/hlö (2,6) 75 % henkilöstöstä kokee, että on riittävä" (61,30%)	Osaamisprofiilien päivittämisestä huolehditaan kehityskeskustelujen yhteydessä.
	5. Toimintakyvyn ja tavoitteellisuuden säilyttäminen muutoksessa	5.A. Muutoksen kokeminen työssä 5.B. Työyhteisön tavoitteiden ymmärtäminen ja niiden saavutettavuus	Muutosten merkitysten kokeminen omassa työssään - Muutosten laatu * - Muutoksen kokeminen ** Kokemus työyhteisön tavoitteellisuudesta - Työyhteisötaidot: tavoitteellisuus * - Työyhteisön tavoitteellisuus **	> edellinen vuosi (38,70%) >= edellinen vuosi (3,74)	Harjoitetaan selkeää muutosviestintää. Kannustetaan avoimeen työskentelyyn.

	6. Uudistamiskyky	6.A. Työyhteisön kyky kehittää omaa toimintaansa	Kokemus työyhteisön kehittämiskyvystä - Työyhteisötaidot: Kehittäminen * - Työyhteisön kyky kehittää omaa toimintaansa **	> edellinen vuosi (3,25)	Osallistetaan työntekijöitä laajasti kehittämistyöhön.
Parempi johtaminen	7. Päätöksenteko ja johtaminen koetaan oikeudenmukaiseksi	7.A. Tavoitteiden selkeys ja avoimuus päätöksenteon perusteissa	Kokemus kohtelun oikeudenmukaisuudesta * / ** Kokemus päätöksenteon oikeudenmukaisuudesta * / **	>= edellinen vuosi (3,9) >= edellinen vuosi (2,89)	Etsitään ratkaisuja avoimesti keskustelemalla. Perustellaan päätökset ja ratkaisut selkeästi.
	8. Laadukas esimiestyö	8.A. Esimiehelle riittävä tuki tavoitteiden saavuttamisessa	Tuki esimiestyölle riittävää *** Esimieheltä saatava tuki - Esimiestuki * - Esimiehen tuki ja rohkaisu **	Tuki riittävä > 75% (71%) >= edellinen vuosi (3,59)	Hyödynnetään tarjolla olevaa esimieskoulutusta.
	9. Yhteistoiminta ja osallistaminen	9.A. Yhteistoiminta toimialoilla kunnossa	Yhteistoiminnan vaatimusten tunteminen ***	Kyllä -vastaneiden osuus > 75% (90%)	Pidetään säännöllisesti työpaikkakokouksia.
		9.B. Työpaikan tiedonkulun varmistaminen	Työpaikan palaverikäytännöt takaavat riittävän tiedonkulun ja keskusteluyhteyden ***	Kyllä -vastaneiden osuus > 75% (69%)	
		9.C. Strategisesti ohjatut kehityskeskustelut	Kehityskeskustelujen käynninen ja hyödyllisyys - Kehityskeskustelun käynnisyysprosentti * / ** - Yksilökehityskeskustelujen hyödyllisyys * / **	> = edellinen vuosi (81,60%) (48,80%)	

* Kunta10 / ** Välikysely / *** Esimiesbarometri

6.1 Tiedoksi annettavat tunnusluvut (kh)

Tunnusluku	2014	2015	2016	2017	2018
PALVELUJEN VOLYYMI					
Kulttuuri					
Aktiivisten kirjastokortin käyttäjien osuus väestöstä, (käyttäneet kirjastokorttiaan Turun kirjastoissa / asukasluku)	-	39,4 %	39,3 %	37,9 %	37,1 %
Kulttuuripalveluja (teatteri, musiikki- ja taide) ed. 12 kk:n aikana käyttäneet 18 - 79 v % (FCG/Kapa)	79 %	80 %	79,1 %	83 %	67,5 %
Kirjastopalveluja ed. 12 kk:n aikana käyttäneet 18-79 v % (FCG/Kapa)	76 %	77 %	72 %	74 %	71 %
Museopalveluja ed. 12 kk:n aikana käyttäneet 18 - 79 v (FCG/Kapa)	64 %	66 %	57 %	69 %	69 %
Liikunta					
Liikuntapaikkojen kävijämäärät: kaikki yleisölle avoinna olevat tilat yhteensä	1 089315	1 235 538	1 022 035	1 193 983	1 240 670
Nuoriso					
Nuorisopalvelujen toimipisteiden ja palvelujen käyntikerrat(oma toiminta)		laskenta- tapa uudistettiin	248 500	222 196	199 901
PALVELUJEN LAATU JA VAIKUTTAVUUS					
Kulttuuri					
Asukkaiden 18 - 79 v., tyytyväisyys kirjastopalveluihin, ast. 1-5, FCG/Kapa	4,29	4,38	4,39	4,48	4,41
Asukkaiden, 18 - 79 v., tyytyväisyys museoihin, ast. 1-5, FCG/Kapa	4,16	4,26	4,25	4,29	4,23
Asukkaiden 18-79 v tyytyväisyys kulttuuripalve-	3,89	3,90	4,20	4,22	4,15

luihin (teatteri, musiikki, taide), ast. 1-5, FCG/Kapa					
Kulttuurilautakunnan avustuksilla tuettujen tuottajien määrä	-	254	302	330	346
Liikunta					
TEA-viisari(terveyttä ja hyvinvointia edistävä liikunta ja sen edellytysten luominen, itsearviointi) asteikko 0-100	85	Tieto parillisina vuosina	86	Tieto parillisina vuosina	83
Asukkaiden 18-79 v tyytyväisyys liikuntaolosuhteisiin (kentät, uimahallit ja -rannat, salit), ast. 1-5, FCG/Kapa	3,91	3,94	3,90	3,97	3,91
Kuntalaisten 18-79 v tyytyväisyys liikuntapalveluista tiedottamiseen, ast. 1-5 (FCG/Kapa)	3,78	3,71	3,67	3,63	3,59
PALVELUJEN TUOTTAVUUS JA TALOUDELLISUUS					
Kulttuuri					
Kulttuurin avustusten määrä/asukas	7,16	7,25	7,05	7,99	6,60
Kirjaston nettomenot/asukas	59,99	57,00	58,33	57,21	56,40
Museoiden nettomenot/asukas	39,51	40,16	43,54	41,38	42,35
Orkesterin ja konserttitalon nettomenot/ asukas	28,96	28,64	27,44	26,97	24,51
Liikunta					
Liikunnan nettomenot/asukas	97,98	95,64	98,29	99,35	106,41
Liikunnan avustusten määrä/asukas	7,64	7,59	7,8	7,59	7,31
Nuoriso					
Nuorison nettomenot/ 0 -28 v.	126,10	125,13	120,54	115,03	114,44
Nuorison avustusten määrä/0 -28 v.	4,6	4,6	6,6	6,65	6,31
